

รายงาน ของ

คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติ
ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติ
ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติ

ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๑) ๐๐๐๗/ (ร ๑๐) วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายถาวรศักดิ์ จันทิก	๒. นางกาญจนารัตน์ สิวโรจน์
๓. นายกายสิทธิ์ พิศวงปรากฏ	๔. นายเจตน์ ศิรธรานนท์
๕. พลโท ชาญชัย ภูทอง	๖. พลเรือเอก ชุมนุม อาจวงษ์
๗. นายณัฐ เล่าสีห์สวกุล	๘. รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน
๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	๑๐. นายธานี อ่อนละเอียด
๑๑. นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา	๑๒. นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์
๑๓. คุณพรทิพย์ จาละ	๑๔. รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย
๑๕. พลเรือเอก ศิษณุวัชร วงษ์สุวรรณ	๑๖. พลเอก ศุภาวุฒิ อุตมะ
๑๗. นายสกุล สือทรงธรรม	๑๘. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม
๑๙. นายสุชาติ ชมกุล	๒๐. นายสุบุญ วุฒิมังค์
๒๑. นายแสวง บุญมี	

บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม

(สมเจตน์ บุญถนอม)

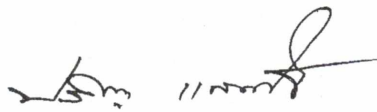
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติ

ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายปริญญา แสงแก้วเขียว)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติ

ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

สำนักกรรมาธิการ ๑

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๔ - ๕

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๔๕

วุฒิชัย พิมพ์

มานิดา พงนิย์ ภักฎ์ ทาน ๑

คกก.ตรวจทานร่างฯ กมธ. ๑ ทาน ๒

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติ
ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๕ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๒๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ นายถวัลย์รงค์ จันทิก	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ รศ. ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ พลเรือเอก ชุมชุม อัจฉริยะ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๑.๕ นายธานี อ่อนละเอียด	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๖ นายณัฐ เล่าสีห์สวกุล	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ พลเอก ศุภวุฒิ อุตมะ	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๘ คุณพรทิพย์ จาละ	เป็นกรรมาธิการวิสามัญ และประธานที่ปรึกษา
๑.๙ นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา	เป็นกรรมาธิการวิสามัญ และที่ปรึกษา
๑.๑๐ พลเรือเอก ศิษณุวัชร วงษ์สุวรรณ	เป็นกรรมาธิการวิสามัญ และที่ปรึกษา
๑.๑๑ นายเจตน์ ศิรธรานนท์	เป็นกรรมาธิการวิสามัญ และที่ปรึกษา
๑.๑๒ นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์	เป็นกรรมาธิการวิสามัญ และที่ปรึกษา

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายปริญญา แสงแก้วเขียว สำนักกรรมาธิการ ๑
ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗
ข้อ ๙๑ วรรคสาม

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางชื่นสมน นิวาทวงษ์

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

๒. นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง

๓. นายวิษณุพล ฉวีวรรณ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

หน่วยงานอิสระของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑) นายโชคดี ด้วงแป้น

พนักงานการเลือกตั้ง

๒) นายเมธา ไชยสุขัง

พนักงานการเลือกตั้ง

๓) นายสนธยา คำผา

พนักงานการเลือกตั้ง

๔) นายอภิวัฒน์ สงค์ประชา

พนักงานการเลือกตั้ง

๕) นายกิตติราช บุรณสิทธิเวช

นิติกร

๖) นายธีรวัฒน์ ชวนเซ่ง

นิติกร

๔. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีกรรมวิธีการวิสามัญสงวนความเห็น

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๖ คน ดังนี้

๕.๑ พลเอก มารุต ปิ๋ขโชตะสิงห์

๕.๒ นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน

๕.๓ นายพรศักดิ์ เจียรณัย

๕.๔ พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เฑิดบุญเมือง

๕.๕ นายชาญวิทย์ วสยางกูร

๕.๖ นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

มีการแก้ไข

คำปรารภ

มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u> นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า <u>เฉพาะกรุงเทพมหานคร องค์การบริหาร</u> <u>ส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา</u> คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u> พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง “มาตรา ๗ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและ <u>รณรงค์</u> <u>เพื่อ</u> <u>สนับสนุนให้มีการออกเสียงโดยสุจริตและไม่ขัดต่อกฎหมาย</u> ” คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>หมวด ๑ การจัดพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญ การจัดส่งร่างรัฐธรรมนูญ</u> <u>และการเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอน</u> <u>การออกเสียง</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u>	มีการแก้ไข

มาตรา ๙/๑

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

นายชาญวิทย์ วสียงกูร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและ
เท่าที่เห็นด้วยซึ่งชี้แจงทำความเข้าใจแก่บุคคลทุกฝ่ายในเรื่องที่จัดทำประชามติ และสนับสนุนให้หน่วยงานของ
รัฐหรือภาคเอกชนสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมในการรณรงค์เผยแพร่หลักเกณฑ์ วิธีการ กำหนดเวลาในการ
จัดให้มีการออกเสียงร่างรัฐธรรมนูญ คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ประเด็นเพิ่มเติม และคำอธิบาย
หลักการและเหตุผลของประเด็นเพิ่มเติม ทั้งนี้ ตามแนวทางและรูปแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด
ให้สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมจัดสรรเวลา
ออกอากาศ หรือเผยแพร่ข้อมูลตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๐/๑

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

หมวด ๒ หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกเสียง

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน

พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์

และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๓ การออกเสียงให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยตรงและลับ และให้ผู้มีสิทธิออกเสียง
ลงคะแนนด้วยวิธีการกากบาทในบัตรออกเสียง หรือวิธีหรือวิธีอื่นในเครื่องลงคะแนน”

คณะกรรมการการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

ส่วนที่ ๒ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

มีการแก้ไข

นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔ ในการออกเสียงให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้อำนวยการเขตหรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมีหน้าที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการออกเสียง และดำเนินกิจการที่จำเป็นเกี่ยวกับการออกเสียงให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๓ เขตออกเสียงและหน่วยออกเสียง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๒

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๔ ผู้มีสิทธิออกเสียง

และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๒๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๘</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๕ การลงคะแนนออกเสียง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>๑. บททั่วไป</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๒๙</u> นายกรรณภว์ ชนภรรมภวิน พลเอก มารุต ปิซโซตะสิงห์ แล่นายพรศักดิ์ เจียรณัย “มาตรา ๒๙ การลงคะแนนออกเสียงให้กระทำได้โดยวิธีการ <u>ดังต่อไปนี้</u> (๑) การลงคะแนนด้วยบัตรออกเสียง (๒) <u>ควรลงคะแนนด้วยเครื่องลงคะแนน</u> หลักเกณฑ์และวิธีการลงคะแนนออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งกำหนด”	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๓๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๑</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๒/๑	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๓๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๖/๑	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๓๗	ไม่มีการแก้ไข
<u>๒. การลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
มาตรา ๓๘	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>๓. เครื่องลงคะแนน และการลงคะแนนออกเสียง</u>	
<u>ด้วยเครื่องลงคะแนน</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน	
พลเอก มารุต ปิซโซตะสิงห์	
และนายพรศักดิ์ เจียรณัย	ขอแปรญัตติ ดังนี้
“๓. เครื่องลงคะแนน และบัตรลงคะแนนออกเสียงด้วยเครื่องลงคะแนน	
_____”	
คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๙

คณะกรรมการจัดการตัดออก

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน
พลเอก มารุต ป็ชโชตะสิงห์
และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๓๙ ลักษณะและรายละเอียดของเครื่องสงครามสงคราม สวมทั้งชั้นตอนวิธีการสงครามออกเสียงด้วยเครื่องสงครามสงคราม จำนวนคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการคัดเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการจัดการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

๔. การลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง

และเครื่องลงคะแนนในที่ออกเสียงเดียวกัน

คณะกรรมการจัดการตัดออก

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน
พลเอก มารุต ป็ชโชตะสิงห์
และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“๔. การลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียงและเครื่องลงคะแนน
ในที่ออกเสียงเดียวกัน
-----”

คณะกรรมการจัดการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๐

คณะกรรมการจัดการตัดออก

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน
พลเอก มารุต ป็ชโชตะสิงห์
และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๐ หน่วยออกเสียงใดที่คณะกรรมการคัดเลือกตั้งประกาศให้มีผู้ใช้บัตรออกเสียงและเครื่องลงคะแนนภายในที่ออกเสียงเดียวกัน ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถแจ้งความประสงค์ว่าลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียงหรือเครื่องลงคะแนนอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียงและวิธีการลงคะแนนออกเสียงด้วยเครื่องลงคะแนนมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

คณะกรรมการจัดการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

ส่วนที่ ๖ การลงคะแนนออกเสียงสำหรับผู้มีสิทธิออกเสียง

นอกเขตจังหวัด

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๑

มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๗ การนับคะแนนออกเสียง

และการประมวลผลการออกเสียง

มีการแก้ไข

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน
พลเอก มารุต ปิซโซตะสิงห์
และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ส่วนที่ ๗

การนับคะแนนออกเสียงและศรประมวลผลศรออกเสียง

_____”

คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

๑. บททั่วไป

คณะกรรมการตัดออก

มาตรา ๔๒

มีการแก้ไข

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน
พลเอก มารุต ปิซโซตะสิงห์
และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๒ เมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๓๒ แล้วให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงดำเนินการนับคะแนนออกเสียงจากบัตรออกเสียง หรือประมวลผลศรออกเสียงด้วยเครื่องลงคะแนนของแต่ละหน่วยออกเสียง โดยให้กระทำ ณ ที่ออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงและให้กระทำโดยเปิดเผย ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงเวลาการนับคะแนนออกเสียง

หลักเกณฑ์และวิธีการในการนับคะแนนออกเสียงจากบัตรออกเสียงและศรประมวลผลศรออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๓

มีการแก้ไข

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน
พลเอก มารุต ปิซโซตะสิงห์
และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๓ ถ้าการนับคะแนนออกเสียง ณ ที่ออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้ หรือไม่สามารถนับคะแนนออกเสียงได้จนเสร็จสิ้น อันเนื่องจากเกิดเหตุจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นหรือด้วยความจำเป็นตามสภาพที่อาจมีผลต่อความปลอดภัย ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศงดการนับคะแนนออกเสียงสำหรับหน่วยออกเสียงนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง เพื่อรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็ว และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่นับคะแนนออกเสียงต่อไปโดยเร็ว ทั้งนี้ การเก็บรักษาบัตรออกเสียง **ที่หน่วยออกเสียง เครื่องลงคะแนน** และเอกสารเกี่ยวกับการออกเสียง รวมทั้งวิธีการนับคะแนนออกเสียงใหม่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

๒. การนับคะแนนออกเสียงกรณีลงคะแนนออกเสียง

ด้วยบัตรออกเสียง

คณะกรรมการตัดออก

มาตรา ๔๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๗

ไม่มีการแก้ไข

๓. การประมวลผลการออกเสียงกรณีลงคะแนนออกเสียง

ด้วยเครื่องลงคะแนน

คณะกรรมการตัดออก

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน

พลเอก มารุต ปิซโชตะสิงห์

และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“๓. ทศรประมวลผลศตวรรษออกเสียงกรณีลงคะแนนออกเสียงด้วยเครื่องลงคะแนน
-----”

คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๘

คณะกรรมการกิจการตัดออก

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน
พลเอก มารุต ป็ชโชตะสิงห์
และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๘ ให้คณะกรรมการประจำจังหวัดหรือหน่วยงานผลกระทบระดมผล
การออกเสียงและจำนวนผู้มาลงคะแนนออกเสียงด้วยเครื่องลงคะแนนของหน่วยงานออกเสียงนั้น ทั้งนี้
ให้กระทำโดยเปิดเผยและรายงานผลการประมวลผลการออกเสียงต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำ
เขตออกเสียงโดยเร็ว

หลักเกณฑ์และวิธีการประมวลผลการออกเสียงให้ขึ้นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ
การเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการกิจการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๙

คณะกรรมการกิจการตัดออก

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน
พลเอก มารุต ป็ชโชตะสิงห์
และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ปรากฏว่าผลการประมวลผลการออกเสียงไม่ตรงกับจำนวน
ผู้มาแสดงตนขอใช้สิทธิออกเสียงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำจังหวัดหรือ
ส่วนราชการหรือหน่วยงานผลกระทบระดมผลการออกเสียงและแจ้งให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง
ทราบพร้อมเหตุผลและนำส่งเครื่องลงคะแนนพร้อมวัสดุอุปกรณ์การออกเสียงแก่คณะกรรมการการออกเสียง
ประจำเขตออกเสียง หรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย

เมื่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง
แล้วเห็นว่าผลการประมวลผลการออกเสียงที่ไม่ตรงกับจำนวนผู้มาแสดงตนขอใช้สิทธิออกเสียงในบัญชีรายชื่อ
ผู้มีสิทธิออกเสียงนี้ได้เกิดจากการกระทำอันมีผลทำให้การออกเสียงมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมให้
คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงดำเนินการรวบรวมผลคะแนนออกเสียงโดยเร็ว

ในกรณีที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงเห็นว่าควรให้มีการลงคะแนนออก
เสียงใหม่ ให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพร้อมเหตุผล เพื่อพิจารณาว่าสมควรที่จะมีคำสั่งให้ลงคะแนนออก
เสียงใหม่หรือไม่และให้นำความในมาตรา ๔๗ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

คณะกรรมการกิจการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

๕. การนับคะแนนออกเสียงกรณีลงคะแนนออกเสียง

ด้วยบัตรออกเสียงและเครื่องลงคะแนน

ในที่ออกเสียงเดียวกัน

คณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน

พลเอก มารุต ปิ๋ชโชตะสิงห์

นายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

**“๕. ทวรนับคะแนนออกเสียงกรณีลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง
และเครื่องลงคะแนนในที่ออกเสียงเดียวกัน**

-----”

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๕๐

คณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน

พลเอก มารุต ปิ๋ชโชตะสิงห์

และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

**“มาตรา ๕๐ ทวรนับคะแนนออกเสียงกรณีลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง
และเครื่องลงคะแนนในที่ออกเสียงเดียวกันให้ดำเนินการดังนี้**

(๑) ทวรสสอชนจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงว่าลงคะแนนออกเสียงโดยใช้บัตร
ออกเสียงและเครื่องลงคะแนนว่ามีจำนวนเท่าใด

(๒) ในกรณีลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง ให้นำคววมในมาตรา ๕๔
ถึงมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๓) ในกรณีลงคะแนนออกเสียงด้วยเครื่องลงคะแนน ให้นำคววมในมาตรา ๕๘
และมาตรา ๕๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๔) ให้นำผลคะแนนออกเสียงตาม (๒) และ (๓) มารวมกัน เพื่อจัดทำรายงานผลทวรนับ
คะแนนออกเสียงส่งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตออกเสียงโดยเร็ว

ทวรวรายงานผลทวรนับคะแนนออกเสียง วิธีทวรและระยะเวลาทวรเก็บรักษาบัตรออก
เสียงเครื่องลงคะแนนและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับทวรออกเสียงให้เ็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการ
เลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

ส่วนที่ ๘ การคัดค้านการออกเสียง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๒

มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๙ การประกาศผลการออกเสียง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๓/๑

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๕๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๔/๑

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๕๕

คณะกรรมการธิการตัดออก

หมวด ๓ การควบคุมการออกเสียงและบทกำหนดโทษ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๐

มีการแก้ไข

นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน
พลเอก มารุต ปิซโซตะสิงห์
และนายพรศักดิ์ เจียรณัย

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๖๐ ผู้ใดทำลายบัตรที่มีไว้สำหรับการออกเสียงโดยไม่มีอำนาจกระทำได้ หรือจงใจกระทำการด้วยประการใดๆ ให้บัตรออกเสียงประชามติชำรุด หรือเสียหาย หรือกระทำการด้วยประการใดๆ แก่บัตรเสียให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท ถ้าผู้กระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานหรือเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการออกเสียงต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ควรมิในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำมาใช้บังคับแก่เครื่องลงคะแนนโดยอนุโลม”

คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๖๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๖๒

มีการแก้ไข

นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๖๒ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ.....

(๘) รณรงค์ เผยแพร่ด้วยวิธีใด บิดเบือนข้อเท็จจริง ในเนื้อหาสาระของพระราช

บัญญัตินี้ ทำให้ผู้ฟังเกิดการเข้าใจผิดหรือสำคัญผิดและก่อให้เกิดความเสียหายแก่การออกเสียงประชามติ”

..... ฯลฯ.....

“ผู้ใดกระทำตาม (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๖๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๖๕/๑

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๖๕/๒

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๖๖

คณะกรรมการธิการตัดออก

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติ
ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... เห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ดังนี้
เนื่องจากคณะกรรมการวิสามัญได้มีการแก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติจากเดิม “ร่างพระราช
บัญญัติการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....” แก้ไขเป็น “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียง
ประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....” จึงควรแก้ไขหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ

๘. คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม
รวมทั้งข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายธานี อ่อนละเอียด)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติ

ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ....

หลักการ
ให้มีกฎหมายการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ

เหตุผล

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๓๙/๑ บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ การออกเสียงประชามติ การนับคะแนน บัตรเสีย และการประกาศผลการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ

พ.ศ. ....

_____

.....
.....
.....

.....

.....

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๓๙/๑ กำหนดให้มีกรรมาธิการการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘

“ร่างรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า ร่างรัฐธรรมนูญซึ่งจัดทำโดยที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำขึ้นและต้องจัดให้มีการออกเสียง

“การออกเสียง” หมายความว่า การออกเสียงประชามติตามมาตรา ๓๙/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๘

“ผู้มีสิทธิออกเสียง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ และตามพระราชบัญญัตินี้

“วันออกเสียง” หมายความว่า วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้เป็นวันออกเสียงประชามติตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เขตออกเสียง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดเป็นเขตออกเสียงประชามติ

“หน่วยออกเสียง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ

“ที่ออกเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่ออกเสียงประชามติ

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร

“ฮิวเคอ” หมายความว่า สหราชอาณาจักร

“ดีเวลอป” หมายความว่า สหราชอาณาจักร

“คอสตาริกา” หมายความว่า สหราชอาณาจักร

“อินเดียน” หมายความว่า สหราชอาณาจักร

“อินเดียน” หมายความว่า สหราชอาณาจักร

เมื่อมีเหตุ

มาตรา ๔ ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้รัฐอุดหนุนหรือจัดสรรค่าใช้จ่ายอย่างเพียงพอแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่สนับสนุนการเลือกตั้งประชามติออกเสียง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแสวงหาความร่วมมือจากภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับประชามติ โดยไม่ทำให้การออกเสียงมีได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับมอบร่างรัฐธรรมนูญจากคณะรัฐมนตรี และในกรณีได้รับมอบประเด็นเพิ่มเติมจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อดำเนินการให้มีการออกเสียงให้ถือว่าการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และแสดงข้อสังเกตเกี่ยวกับการออกเสียงโดยสุจริตและไม่ขัดต่อกฎหมาย

หมวด ๑

การจัดพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญ การคัดส่งเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และคสรเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียง

มาตรา ๘ ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเสนอประเด็นเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียง ประชามติเพิ่มเติม ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจัดทำคำอธิบายหลักการและเหตุผลของประเด็นดังกล่าวส่งให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นเพิ่มเติม

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการออกเสียงให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดพิมพ์ และเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ และประเด็นเพิ่มเติมพร้อมคำอธิบายหลักการและเหตุผลของประเด็นตามมาตรา ๘ รวมทั้งเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ ให้คสรเผยแพร่ตามรูปแบบ แนวทางและวิธีการในคสรเผยแพร่ประชามติที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควร

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลคณะหนึ่งหรือหลายคณะ ดำเนินการ ในคสรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ด้วยก็ได้และอาจสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการออกเสียง ร่างรัฐธรรมนูญ คำอธิบายและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ประเด็นเพิ่มเติม พร้อมคำอธิบายหลักการและเหตุผลของประเด็นตามมาตรา ๘ ได้ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการมอบหมายหรือสนับสนุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๙/๑ ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่
ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดำเนินการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่เพื่อทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ
บทบัญญัติและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

ให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วย สนับสนุน ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือ
แก่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการร่าง
รัฐธรรมนูญ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญร้องขอ

การดำเนินการใด ๆ ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการ อนุกรรมการ
และเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง หรือของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ตามวรรคสอง ไม่ถือว่าเป็นการจงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง
หรือไม่ออกเสียง

ในกรณีที่สถานีวิทยุแห่งชาติเสนอประเด็นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการ
ออกเสียงเพิ่มเติมตามมาตรา ๘ ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดูแลให้การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออก
เสียงเป็นไปโดยสุจริตและมีให้มีการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ เพื่อให้
การแสดงความคิดเห็นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจจัดให้มีการแสดงความคิดเห็น
โดยอิสระและเท่าเทียมกันของบุคคลทุกฝ่ายในเรื่องที่สัดทำประชามติ และสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐ
หรือคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยในนครหลวงพิเศษพิเศษแห่งกรุงเทพมหานคร วิจัยหรือทำวิจัยใน
นครหลวงพิเศษพิเศษแห่งกรุงเทพมหานคร คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ประเด็น
เพิ่มเติม และคำอธิบายหลักเกณฑ์และเหตุผลของประเด็นเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ตมแนวทวง
และรูปแบบหลักเกณฑ์และวิธีการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง
กำหนด

ให้สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมจัดสรรเวลา
ออกอากาศ หรือเผยแพร่ข้อมูลตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๐/๑ ในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ตามมาตรา ๙ มาตรา ๙/๑ และการแสดง
ความคิดเห็นตามมาตรา ๑๐ ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจัดสรรเวลาออกอากาศ
ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกเสียง

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดและควบคุมการออกเสียงให้เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม

คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคล คณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ ประสานให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนแก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งติดตามให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อให้การดำเนินการจัดการออกเสียงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันออกเสียงโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ การออกเสียงให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยตรงและลับ และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีการกากบาทในบัตรออกเสียง หรือวิธีหรือวิธีอื่นในเครื่องลงคะแนน

ส่วนที่ ๒

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

มาตรา ๑๔ ในการออกเสียงให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง มีหน้าที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการออกเสียง และดำเนินกิจการที่จำเป็นเกี่ยวกับการออกเสียงให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยออกเสียงที่ออกเสียง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง การเพิ่มชื่อและการถอนชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียง รวมทั้งมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการลงคะแนนออกเสียง การนับคะแนนออกเสียง และการประกาศผลการออกเสียง

กรณีจังหวัดใดไม่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่อยู่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสรรหาคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง โดยวิธีการสรรหาและระยะเวลาการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใด เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียงได้ตามสมควร การใดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลซึ่งแต่งตั้งโดยผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงทำหน้าที่ ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ให้ถือว่าผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ดำเนินการแทน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง หรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง และในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการดำเนินการหรือการสั่งการใดของผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง หรือขอขงบุคคลผู้ได้รับมอบหมายมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินการหรือการสั่งการนั้นได้

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงหนึ่งคน มีหน้าที่จัดทำและตรวจสอบเอกสารอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตาม (๒) รวมทั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

(๒) คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่าห้าคน ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการไม่น้อยกว่าสี่คน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้น มีหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนนออกเสียงในที่ออกเสียงและนับคะแนนออกเสียงของหน่วยออกเสียงแต่ละแห่ง ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียงประจำเขตออกเสียง แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้รักษาความปลอดภัยและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงตาม (๑) และคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง ตาม (๒)

ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้รักษาความปลอดภัยและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงตาม (๑) และคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตาม (๒)

ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียง ให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปจากที่ออกเสียงได้ แต่ต้องไม่ขัดขวางต่อการใช้สิทธิออกเสียงของผู้นั้น

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีจำนวนไม่ครบตามมาตรา ๑๕ (๒) ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงให้ได้ครบจำนวน

ในวันออกเสียง ถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียงแล้วมีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งก็ให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ และให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่อยู่ในขณะนั้น แต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนนออกเสียง หากกรณีมีจำนวนไม่ถึงกึ่งหนึ่งให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่อยู่ในขณะนั้น แต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงให้มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และให้แต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนนออกเสียง

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียง

มาตรา ๑๗ นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง รวมทั้งให้มีอำนาจมอบหมายหรือสั่งตราให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในการออกเสียง

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) กรรมการการเลือกตั้ง เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง

สำหรับบุคคลตาม (๒) ให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่

มาตรา ๑๙ ค่าตอบแทนของบุคคลตามมาตรา ๑๘ (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๓
เขตออกเสียงและหน่วยออกเสียง

มาตรา ๒๐ การออกเสียงให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง

มาตรา ๒๑ เมื่อมีการประกาศกำหนดวันออกเสียงตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย กำหนดหน่วยออกเสียงที่จะพึงมีในแต่ละเขตออกเสียง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียง

การกำหนดหน่วยออกเสียงตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยออกเสียง เว้นแต่ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิออกเสียงจำนวนน้อย จะรวมหมู่บ้านที่อยู่ติดกันตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยออกเสียงเดียวกันก็ได้ สำหรับในเขตเทศบาล เขตเมืองพัทยา เขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตชุมชนหนาแน่น อาจกำหนดให้ใช้เขตชุมชน แนวถนน ตรอก ซอย คลอง หรือแม่น้ำ เป็นเขตของหน่วยออกเสียงก็ได้ และ

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงหน่วยละแปดร้อยคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้มีสิทธิออกเสียง อาจกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงมากกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้ หรือจะกำหนดหน่วยออกเสียงเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

ให้ดำเนินการประกาศหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันออกเสียง โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ออกเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ออกเสียง

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยออกเสียง ให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่กรณีเกิดเหตุจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันออกเสียงน้อยกว่าสิบวันก็ได้ และให้นำความในวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ ในการกำหนดหน่วยออกเสียงตามมาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย กำหนดที่ออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงไว้ด้วย และให้นำความในมาตรา ๒๑ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ที่ออกเสียงตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นสถานที่ที่ประชาชนเข้าออกได้สะดวก เพื่อการลงคะแนนออกเสียง มีความเหมาะสม มีขนาดพอสมควร และควรตั้งอยู่ในย่านกลางของหน่วยออกเสียง พร้อมทั้งให้มีป้ายหรือเครื่องหมายอื่นใดเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณของที่ออกเสียงไว้ด้วย ตามลักษณะของท้องที่และภูมิประเทศในการลงคะแนนออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียง

ในท้องที่ใดถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง หรือเพื่อความปลอดภัยของผู้มีสิทธิออกเสียง อาจประกาศกำหนดที่ออกเสียงนอกเขตของหน่วยออกเสียงก็ได้ แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยออกเสียงนั้นหรือในกรณีเกิดเหตุกลางล อุกทภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นก่อนวันออกเสียง ให้ประกาศเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงได้

ส่วนที่ ๔

ผู้มีสิทธิออกเสียง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๒๓ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิออกเสียง

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันออกเสียง และ

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึง

วันออกเสียง

ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่นอกเขตออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง ย่อมมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียง ตามมาตรา ๔๑

ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งเป็นผู้คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุย่อมมีสิทธิลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง

มาตรา ๒๔ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ ในวันออกเสียงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิออกเสียง

(๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

(๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๔) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

มาตรา ๒๕ เมื่อมีการประกาศกำหนดวันออกเสียงตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการ การออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย จัดทำ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียง และปิดประกาศไว้ ณ ที่ออกเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ก่อนวันออกเสียงและให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันออกเสียง ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันด้วย

ในกรณีที่ผู้อำนวยความสะดวกหรือเสียงประจำเขตออกเสียงพบว่าควรคัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงมีควมผิดปกติ ไม่ว่าสหภาพเหตุดังกล่าวก่อนหรือภายหลังการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง หากปรากฏว่าบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ถูกต้องหรือมีความผิดพลาดให้ผู้ว่าการออกเสียงประจำเขตออกเสียงรายงานต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงเห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นความจริง ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมีคำสั่งให้แก้ไขให้ถูกต้อง โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแห่งหน่วยออกเสียงที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย ก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย ตรวจสอบหลักฐาน และถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิออกเสียง ให้มีคำสั่งเพิ่มชื่อลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย เห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียง ก็ให้มีคำสั่งยกคำร้อง และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องโดยแสดงผลไว้ด้วย

มาตรา ๒๗ ก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน ผู้มีสิทธิออกเสียงมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย เมื่อเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงที่ได้ประกาศตามมาตรา ๒๕ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียง เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

เมื่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงหรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้นหรือยกคำร้องแล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้ร้องนั้นทราบ

ถ้าเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตนโดยที่บุคคลนั้นมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง เมื่อเจ้าบ้านนำหลักฐานทะเบียนบ้านมาแสดงว่าไม่มีชื่อบุคคลนั้น ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย มีคำสั่งถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้นแม้คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดก็ตาม เมื่อได้มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแล้ว ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงถอนชื่อผู้ซึ่งถูกศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยการขีดชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

ส่วนที่ ๕

การลงคะแนนออกเสียง

๑. บททั่วไป

มาตรา ๒๙ การลงคะแนนออกเสียงให้กระทำได้โดยวิธีการลงคะแนนด้วยบัตรออกเสียง

ดังต่อไปนี้

(๑) ทรสลงคะแนนด้วยบัตรออกเสียง

(๒) ทรสลงคะแนนด้วยเครื่องลงคะแนน

หลักเกณฑ์และวิธีการลงคะแนนออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๐ หีบบัตรออกเสียงให้มีลักษณะตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ซึ่งต้องกำหนดให้สามารถมองเห็นภายในได้ง่าย

ลักษณะและขนาดของหีบบัตรออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง

กำหนด

มาตรา ๓๑ บัตรออกเสียงให้มีลักษณะตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ในกรณีที่มีการออกเสียงมากกว่าหนึ่งประเด็น ให้กำหนดในบัตรออกเสียงเดียวกัน

มาตรา ๓๒ ในวันออกเสียงให้เปิดการลงคะแนนออกเสียง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

มาตรา ๓๒/๑ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนับจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรออกเสียงไว้ในที่เปิดเผย ทั้งนี้ การเปิดให้มีการลงคะแนนออกเสียง และขั้นตอนและวิธีการลงคะแนนออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๖/๑ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศปิดการลงคะแนนและงดจ่ายบัตรออกเสียง แล้วให้ทำเครื่องหมายในบัตรออกเสียงที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงมิได้ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนออกเสียงได้มาอยู่ในบริเวณที่ออกเสียงแล้วก่อนเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียงเหลืออยู่ แต่ยังไม่ได้รับบัตรออกเสียงให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้นและเมื่อผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงปิดช่องใส่บัตรออกเสียงของหีบบัตรออกเสียงและจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรออกเสียง และจำนวนบัตรออกเสียงที่เหลือ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่การลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงแห่งใดไม่สามารถกระทำได้เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศงดลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง เพื่อให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็ว

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นโดยเร็ว เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเห็นว่าจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงที่มีกรณีตามวรรคหนึ่งไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่จัดให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้

๒. การลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง

มาตรา ๓๘ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนับจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และนับประเภทจำนวนบัตรออกเสียงไว้ในที่เปิดเผย สำหรับขั้นตอนและวิธีตรวจสอบคะแนนออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๓. เครื่องลงคะแนน และบัตรลงคะแนนออกเสียงด้วยเครื่องลงคะแนน

มาตรา ๓๙ ลักษณะและรายละเอียดของเครื่องลงคะแนน รวมทั้งขั้นตอนวิธีตรวจสอบคะแนนออกเสียงด้วยเครื่องลงคะแนน จำนวนคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๔. การสงคคะเนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียงและเครื่องสงคคะเนนในที่ออกเสียงเดียวกัน

มาตรา ๔๐ หน่วยออกเสียงใดที่คณะกรรมการสรรคสรรคเลือกตั้งประกาศให้มีคกรใช้บัตรออกเสียงและเครื่องสงคคะเนนภายในที่ออกเสียงเดียวกัน ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถแจ้งความประสงค์ว่าจะสงคคะเนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียงหรือเครื่องสงคคะเนนอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ ใ้หน้าหลักเกณฑ์และวิธีสรรคคะเนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียงและวิธีสรรคคะเนนออกเสียงด้วยเครื่องสงคคะเนนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๖

การลงคะเนนออกเสียงสำหรับผู้มีสิทธิออกเสียงนอกเขตจังหวัด

มาตรา ๔๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๖ วรรคสอง ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่นอกเขตออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง หากประสงค์จะขอใช้สิทธิลงคะเนนออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่ ให้ยื่นคำขอลงทะเบียนก่อนวันออกเสียงอย่างน้อยสามสิบวันและให้หมดสิทธิลงคะเนนในหน่วยออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น เว้นแต่จะได้แจ้งเปลี่ยนแปลงก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

หลักเกณฑ์และวิธีการการลงทะเบียน การลงคะเนนออกเสียงและการนับคะเนนออกเสียงตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๗

การนับคะเนนออกเสียงและคกรประมวลผลคกรออกเสียง

๑. บททั่วไป

มาตรา ๔๒ เมื่อเสร็จสิ้นการลงคะเนนออกเสียงตามมาตรา ๓๒ แล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงดำเนินการนับคะเนนออกเสียงจากบัตรออกเสียง หรือประมวลผลคกรออกเสียงด้วยเครื่องสงคคะเนนของแต่ละหน่วยออกเสียง โดยให้กระทำ ณ ที่ออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียง และให้กระทำโดยเปิดเผย ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงเวลาการนับคะเนนออกเสียง

หลักเกณฑ์และวิธีการในคกรนับคะเนนออกเสียงจากบัตรออกเสียงและคกรประมวลผลคกรออกเสียง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๓ ถ้าการนับคะแนนออกเสียง ณ ที่ออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้หรือไม่สามารถนับคะแนนออกเสียงได้จนเสร็จสิ้น อันเนื่องจากเกิดเหตุกลางดล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น หรือด้วยความจำเป็นตามสภาพที่อาจมีผลต่อความปลอดภัย ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศงดการนับคะแนนออกเสียงสำหรับหน่วยออกเสียงนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง เพื่อรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่นับคะแนนออกเสียงต่อไปโดยเร็ว ทั้งนี้ การเก็บรักษาบัตรออกเสียงหีบบัตรออกเสียง เครื่องลงคะแนน และเอกสารเกี่ยวกับการออกเสียง รวมทั้งวิธีการนับคะแนนออกเสียงใหม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เมื่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้วพบว่า มีบัตรออกเสียงที่ได้มีการลงคะแนนออกเสียงแล้วชำรุดหรือสูญหายให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น

ในกรณีนี้ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า จำนวนบัตรออกเสียงหรือจำนวนผู้มาแสดงตนใช้สิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงที่ไม่สามารถนับคะแนนออกเสียงได้ไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียงคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่สั่งนับคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้

๒. พรนับคะแนนออกเสียงกรณีลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง

มาตรา ๔๔ ลักษณะบัตรออกเสียงดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นบัตรเสีย

- (๑) บัตรปลอม
  - (๒) บัตรที่มีไขบัตรซึ่งกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบให้
  - (๓) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียง
  - (๔) บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นลงไป
  - (๕) บัตรที่ทำเครื่องหมายอื่นนอกจากเครื่องหมายกากบาท
  - (๖) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียงนอกช่อง "ทำเครื่องหมาย"
  - (๗) บัตรที่ทำเครื่องหมายเป็นที่สังเกต เว้นแต่เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่
  - (๘) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียงในช่องทำเครื่องหมายเกินกว่าหนึ่งเครื่องหมาย
  - (๙) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย
- บัตรเสียตามวรรคหนึ่งมิให้นับเป็นคะแนนออกเสียง

มาตรา ๔๕ กรณีที่มีการออกเสียงมากกว่าหนึ่งประเด็นในบัตรออกเสียงเดียวกัน ให้บัตรออกเสียงที่มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบัตรเสียทั้งฉบับและมีให้นับเป็นคะแนนออกเสียง

(๑) บัตรออกเสียงที่มีลักษณะตามมาตรา ๔๔ (๑) (๒) (๔) เศษหรือ (๗)

(๒) บัตรออกเสียงที่มีลักษณะตามมาตรา ๔๔ (๓) (๕) (๖) เศษ (๘) หรือ (๙) ในทุกประเด็น

ในกรณีที่มีใช้บัตรเสียทั้งฉบับตามวรรคหนึ่งให้วินิจฉัยบัตรออกเสียงเป็นรายประเด็น ทั้งนี้ ลักษณะประเด็นเสียให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๖ เมื่อการนับคะแนนออกเสียง ณ ที่ออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงรายงานผลการนับคะแนนออกเสียง จำนวนบัตรออกเสียงที่มีอยู่ทั้งหมด จำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ และจำนวนบัตรออกเสียงที่เหลือจากการลงคะแนนออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ให้กระทำโดยเปิดเผยและรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์แก่การติดตามผลการออกเสียงประชามติต่อสาธารณะด้วยความรวดเร็ว คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจดำเนินการให้มีการรายงานผลการออกเสียงอย่างไม่เป็นทางการได้ แต่เมื่อแสดงผลการออกเสียงถึงร้อยละเก้าสิบห้าของจำนวนหน่วยออกเสียงให้หยุดการแสดงผลการออกเสียงต่อสาธารณะ

พรรคการเมืองหรือพรรคหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่ผลการนับคะแนนออกเสียงปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงดำเนินการตรวจสอบ ถ้าผลการนับคะแนนออกเสียงยังไม่ตรงกันอีกให้รายงานคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงพร้อมเหตุผล และนำส่งที่บัตรออกเสียงพร้อมวัสดุอุปกรณ์การออกเสียงแก่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย

เมื่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนออกเสียงใหม่หรือสั่งให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าจำนวนผู้มาแสดงตนของหน่วยออกเสียงนั้นไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่สั่งให้มีการนับคะแนนออกเสียงใหม่หรือไม่สั่งให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้

๓. การประมวลผลผลการออกเสียงกรณีลงคะแนนออกเสียงด้วยเครื่องลงคะแนน

มาตรา ๔๘ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงรายงานผลการประมวลผลผลการออกเสียงและจำนวนผู้ลงคะแนนออกเสียงด้วยเครื่องลงคะแนนของหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ให้กระทำโดยเปิดเผยและรายงานผลการประมวลผลผลการออกเสียงต่อคณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงโดยเร็ว

หลักเกณฑ์และวิธีการประมวลผลผลการออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ปรากฏว่าผลการประมวลผลผลการออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนผู้มาแสดงตนขอใช้สิทธิออกเสียงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงจัดทำรายงานผลการประมวลผลผลการออกเสียงและแจ้งให้คณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงทราบพร้อมเหตุผลและนำส่งเครื่องลงคะแนนพร้อมวัสดุอุปกรณ์การออกเสียงแก่คณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย

เมื่อคณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว เห็นว่าผลการประมวลผลผลการออกเสียงที่ไม่ตรงกับจำนวนผู้มาแสดงตนขอใช้สิทธิออกเสียงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงมิได้เกิดจากการกระทำอันมีผลทำให้การออกเสียงมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงดำเนินการรวมผลคะแนนออกเสียงโดยเร็ว

ในกรณีที่คณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงเห็นว่าควรให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ให้รายงานคณะกรรมการเลือกตั้งพร้อมเหตุผล เมื่อพิจารณาว่าสมควรที่จะมีคำสั่งให้ลงคะแนนออกเสียงใหม่หรือไม่ และให้นำความในมาตรา ๔๗ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๔. การนับคะแนนออกเสียงกรณีลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง และเครื่องลงคะแนนในที่ออกเสียงเดียวกัน

มาตรา ๕๐ การนับคะแนนออกเสียงกรณีลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง และเครื่องลงคะแนนในที่ออกเสียงเดียวกันให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงว่าลงคะแนนออกเสียงโดยใช้บัตรออกเสียง และเครื่องลงคะแนนว่ามีจำนวนเท่าใด

(๒) ในกรณีลงคะแนนออกเสียงด้วยบัตรออกเสียง ให้นำความในมาตรา ๔๔ ถึงมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๓) ในกรณีลงคะแนนออกเสียงด้วยเครื่องลงคะแนน ให้นำความในมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๔) ให้นำผลคะแนนออกเสียงตาม (๒) และ (๓) มารวมกัน เพื่อจัดทำรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงส่งไปยังคณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงโดยเร็ว

การรายงานผลการนับคะแนนออกเสียง วิธีการและระยะเวลาการเก็บรักษาบัตรออกเสียง เครื่องลงคะแนนและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับผลการออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๘

การคัดค้านการออกเสียง

มาตรา ๕๑ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาออกเสียงตามมาตรา ๓๒ หากผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงสิบคนในหน่วยออกเสียงใด เห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่การลงคะแนนออกเสียงสิ้นสุดลง

มาตรา ๕๒ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนและแสวงหาหลักฐานทั้งปวงเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงโดยพลัน ถ้าเห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันออกเสียง เว้นแต่การออกเสียงใหม่จะไม่ทำให้ผลการออกเสียงเปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านนั้นเสีย

การไต่สวนคำร้องคัดค้านตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าว เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องในการไต่สวนได้ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการการพิจารณาคำร้องคัดค้านการออกเสียง และการไต่สวนและแสวงหาหลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๙

การประกาศผลการออกเสียง

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง รวมผลคะแนนออกเสียงจากทุกหน่วยออกเสียงภายในเขตออกเสียงและที่ออกเสียงนอกเขตจังหวัด เพื่อรายงานผลการรวมคะแนนออกเสียงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว

มาตรา ๕๓/๑ เมื่อพ้นระยะเวลาคัดค้านการออกเสียงตามมาตรา ๕๑ และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงจากหน่วยออกเสียงทุกหน่วยทั่วประเทศ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียง แล้วให้รายงานนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่การลงคะแนนออกเสียงหรือการนับคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากมีเหตุตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๔๓ รวมถึงกรณีหรือปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๔๗ หรือมีการคัดค้านการออกเสียงตามมาตรา ๕๒๕๑ ทศและคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่มีผลต่อผลเปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้ประกาศผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียง เพื่อแล้วรายงานต่อนายกรัฐมนตรีและในระหว่างที่สิ้นสุดการลงคะแนนออกเสียงตามวรรคหนึ่ง จนถึงก่อนการสั่งให้ประกาศผลการลงคะแนนออกเสียง ห้ามมิให้ผู้ใดตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผลการลงคะแนนออกเสียงทราบโดยเร็ว

ผู้ใดตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผลการลงคะแนนออกเสียงที่คณะกรรมการสรรหาพรรคการเมืองได้สั่งให้ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ในพรรคการเมืองหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดฐานปฏิบัติงานของคณะกรรมการเลือกตั้งในพรรคการเมือง

มาตรา ๕๔/๑ ในกรณีที่การลงคะแนนออกเสียงหรือการนับคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากมีเหตุตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๔๓ หรือปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๔๗ หรือมีการคัดค้านการออกเสียงตามมาตรา ๕๑ และคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันลงคะแนนออกเสียงใหม่ตามมาตรา ๓๗ หรือมีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๕๒ ห้ามมิให้ผู้ใดเผยแพร่ผลการลงคะแนนออกเสียงของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก่อนเวลาที่มีการประกาศผลการออกเสียงตามมาตรา ๕๓/๑

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการอันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๕๔

มาตรา ๕๕ ภายใต้นักขัณส่วนที่ ๘ พรรคคัดค้านพรรคออกเสียง เมื่อคณะกรรมการสรรหาพรรคเลือกตั้งได้รับรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงจากหน่วยออกเสียงทุกหน่วยทั่วประเทศ ให้คณะกรรมการสรรหาพรรคเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียง แล้วให้รายงานนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

หมวด ๓

การควบคุมการออกเสียงและบทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้ง เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด อนุกรรมการ ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือ การปฏิบัติงานในการออกเสียง จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใดเพื่อขัดขวาง มิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในกรณีที่บุคคลธรรมดาหรือหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ปรชชต ระเขียบ หรือคำสั่ง ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับคุ้มครองคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบแห่ง หนงษตมหรือหนงษตมปรชชต

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๕๗ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตามปรชชตคณะกรรมการการเลือกตั้งพระราชบัญญัตินี้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุ ให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

การใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายตามวรรคหนึ่งมิให้หมายความ รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่งหน้าที่หรือตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง โดยมีได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือโทษแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยุติหรือระงับการกระทำใดที่เห็นว่าอาจทำให้การออกเสียง ไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๕๘ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง คณะอนุกรรมการหรืออนุกรรมการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งในการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวหรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงของผู้ได้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๐ ผู้ใดทำลายบัตรที่มีไว้สำหรับการออกเสียงโดยไม่มีอำนาจกระทำได้ หรือจงใจกระทำการด้วยประการใดๆ ให้บัตรออกเสียง**ประชชนมติ**ชำรุด หรือเสียหาย หรือกระทำการด้วยประการใดๆ แก่บัตรเสียให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานหรือเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการออกเสียงต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ควมในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำมาใช้บังคับแก่เครื่องลงคะแนนโดยอนุโลม

มาตรา ๖๑ ผู้ใดกระทำการในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง ดังต่อไปนี้

(๑) ออกเสียงหรือพยายามออกเสียง โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้น

(๒) ใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรออกเสียง**ประชชนมติ**มาออกเสียง

(๓) นำบัตรออกเสียง**ประชชนมติ**ออกไปจากที่ออกเสียง

(๓/๑) นำบัตรออกเสียงที่ลงคะแนนแล้วแสดงต่อผู้อื่นเพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าได้ออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียงโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๔) ทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรออกเสียง**ประชชนมติ** เพื่อให้ผู้อื่นรู้ว่าเป็นบัตรออกเสียง**ประชชนมติ**ของตนหรือใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ใดบันทึกภาพบัตรออกเสียง**ประชชนมติ**ที่ตนได้ลงคะแนนออกเสียงแล้ว

(๕) ขัดคำสั่งกรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่สั่งให้ออกไปจากที่ออกเสียง เพราะเหตุที่ผู้นั้นขัดขวางการออกเสียงตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม

(๖) นำบัตรออกเสียง **ประชามติ** ใส่ในหีบบัตรออกเสียงโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนออกเสียงโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรออกเสียง **ประชามติ** เพิ่มขึ้นจากความจริง

(๗) กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียง สามารถใช้สิทธิได้หรือขัดขวาง หรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไป ณ ที่ออกเสียง หรือเข้าไป ณ ที่ออกเสียงหรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าว ภายในกำหนดเวลาที่จะออกเสียง

(๘) ก่อความวุ่นวายขึ้นในที่ออกเสียง หรือกระทำการใดอันเป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การออกเสียง

ผู้ใดกระทำการตาม (๑) (๒) (๓) (๓/๑) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้ใดกระทำการตาม (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๖๒ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ก่อความวุ่นวายเพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๒) ให้ เสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๓) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคาม เพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง หรือเพื่อให้สำคัญผิดในวัน เวลา ที่ออกเสียงหรือวิธีการลงคะแนนออกเสียง

(๔) เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลง ทำให้สูญหาย ทำให้ไร้ประโยชน์ นำไป หรือขัดขวางการส่งซึ่งหีบบัตรออกเสียงหรือบัตรออกเสียง **ประชามติ** เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย

(๕) เล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันขั้นต่อใด ๆ อันมีผลเป็นการจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๖) เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะมิไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๗) ขाय จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตออกเสียงระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันออกเสียงจนถึงวันออกเสียง

ผู้ใดดำเนินการเผยแพร่ข้อความ ภาพ เสียง ในสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือในช่องทางอื่นใด ที่ผิดไปจากข้อเท็จจริงหรือมีลักษณะรุนแรง ก้าวร้าว หยาดคาย ปลุกกระตม หรือข่มขู่ โดยมุ่งหวังเพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการก่อความวุ่นวายเพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ผู้ใดกระทำการตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท และผู้กระทำความผิดตาม (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดไม่เกินห้าปีด้วยก็ได้

ในกรณีการกระทำความผิดตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) เป็นการกระทำความผิดของคณะบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ผู้ใดกระทำการตาม (๗) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนกระทำการตาม (๖) เป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายก่อนหรือในวันออกเสียง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ผู้ใดกระทำความผิดตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) อันเป็นเหตุให้มีทรัพย์สินเสียหายประชาชนตีใหม่ ให้ผู้นั้นต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายในทรัพย์สินเสียหายประชาชนตีในคราวถัดไป

มาตรา ๖๓ ผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิออกเสียงไปยังที่ออกเสียงเพื่อการออกเสียง หรือนำกลับไปจากที่ออกเสียงโดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ หรือจัดให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปยังที่ออกเสียง หรือกลับจากที่ออกเสียง เพื่อจงใจหรือควบคุมให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปลงคะแนนหรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

บทบัญญัติในมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่การที่หน่วยงานของรัฐจัดยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๖๔ ผู้ใดเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียง ในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันออกเสียงจนถึงเวลาสิ้นสุดการออกเสียงในวันออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ กรรมการประจำหน่วยออกเสียงผู้ใดจงใจนับบัตรออกเสียง ประชามติ หรือคะแนนในการออกเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใด ๆ โดยมีได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรออกเสียง ประชามติ ชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรออกเสียง ประชามติ ให้ผิดไปจากความจริงหรือทำรายงานการออกเสียงไม่ตรงความจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๖๕/๑ ในกรณีศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นับตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๖๕/๒ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้ใดตามฐานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และผู้นั้นเป็นผู้กระทำให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมอันเป็นเหตุให้ต้องมีการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงใด ให้ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้นั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่เป็นเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้ต้องมีการออกเสียงใหม่นั้นด้วย

มาตรา ๖๖ ผู้ใดนำบัตรออกเสียงที่ส่งคะแนนแล้วแสดงต่อผู้อื่นเพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าได้ออกเสียงอย่างไรหรือไม่ออกเสียงโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

.....
.....

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๙ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๖ วันจันทร์ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๗ วันอังคารที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๙ วันจันทร์ที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายกิตติ เจริญรงค์

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการ

นายวันนพ ศรีประภาภรณ์

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นายปริญญา แสงแก้วเขียว

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

นายวุฒิชัย ลีละสุนทเลิศ

นิติกรชำนาญการ

นางสาววรรณวิภา ศรีวัฒนพงศ์

นิติกรชำนาญการ

นางสาวมานิดา นามงาม

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวพจนีย์ เขมร

วิทยาการปฏิบัติการ

นางสาวภกัญ ไชยาคำ

วิทยาการปฏิบัติการ

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์

วิทยาการปฏิบัติการ

นางสาวเรณู สุนทรประพัทธ์สร

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นายบรรพณ์ โชคเจริญพัฒนกิจ

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางสาวลัดดาวัลย์ สมบูรณ์กิจชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงในการประชุมกรรมการ

นายธเนศ เขตจัตุรัส

นิติกรชำนาญการ

นายคมสัน นิคมนรารักษ์

นิติกรปฏิบัติการ

นางอนงค์ โต๊ะประดับ

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นางสาวยุพิน พรพันธ์

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

** สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๑ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๔-๖๕ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๔๕ **

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๓, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕